

Entered as second class matter at the NEW YORK, N. Y. Post office October 2, 1893.

„GLAS NARODA”.

List slovenskih delavcev v Ameriki. Izdajatelj in urednik: Published by F. SAKSER.

109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko \$3.—, za pol leta ..... \$1.50, Za Evropo za vse leto ..... gld. 7.—, " " " pol leta ..... 3.50, " " " četr leta ..... 1.75 V Evropo posiljamo list skupno dve številki

„Glas Naroda“ izhaja vsako sredo in soboto.

GLAS NARODA

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Wednesday and Saturday.

Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača 20 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznamo, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in posiljavam naredite poslovom:

„Glas Naroda“, 109 Greenwich St. New York City. Telefon 3795 Cortlandt.

Sila proti sili.

Nevarnost velicega štrajka delavcev Morganovega trusta za jeklo in železo, katera je pretila v minolem tednu, je s tem odstranjena, da so se organizirani trustovi delavci gledajo važnih medsebojnih točk s trustom sporazumeli.

Ako razmotrivo trut in ne govo delavstvo, oziroma obujestranski cilj, in sicer iz povsem nepristranskega stališča, zamorem vse mogodno koncentracijo biljonskega kapitala primerjati z medsebojnimi neprilikami pojedinih evropskih držav, ktere obstoje običajno iz groženja vojske, do ktere pa navadno nikdar ne pride, ker bi se baš s tem v kvar in škodo ljudstva križale koristi prepričajočih se držav. Da se poslužimo domačega izraza, postopaju v tacih slučajih države s prepirnim predmetom baš tako, kakor „mačka krog vrelo kaše“. Kajti v zavesti neprestanih nevarnosti, ktere se pojavijo v inozemstvu te ali one države za njene materijalne koristi, so se v svojo obrambo vse države proti eventualnemu napadom do skrajnosti oborežile, tako da niti jedna ne vč, je li ona sama, ali pa njeni nasprotnici močneja. Vojne moči kakor tudi gospodarske koristi posameznih držav, so dananšnji tolki, da so voditelji te ali one stranke v vednem dvomu in le slabo poučeni o zmnožnosti in moči svojih nasprotnikov.

Isto velja tudi o delavstvu trusta in trustu samem, kajti niti malo se ne motimo, ako trdim, da sta se obe stranke bali boja, kteri bi brezdomen nastal, aki bi ne prišlo do pravočasnega sporazuma.

Vodje organiziranega trustovega delavstva moralni bi tudi za časa štrajka prevzeti vodstvo par stisoč delavcev, kar bi bilo vsekakor skrajno težavnata stvar, ako vpoštovamo dejstvo, da je organizacija združenega trustovega delavstva še v mnogih ozirih pomanjkljiva. Toda tudi v nasprotju temu je opažati nekak strah pred splošnim štrajkom, kajti trust se dobro zveda, da njegova poslovna organizacija še ni dovolj zavita, da bi zamogel sredi najbolje delavne dobe kljubovati takovanemu premirju dela, kar bi imelo za trust vsekakor v obilici neljubih posledic. Ni toraj čudo, da sta obe stranki iz ravnonočnih razlogov želeli, da pride mirnim potom do sporazuma.

Državljanji posnetniki so novost, da ne boda štrajki, gotovo s zadovoljstvom vzeli na znanje, kajti

VLADINO POSLOPJE.

posestnikom — akoravno niso direktno od štrajkov odvisni — štrajk nikakor ni priljubljen, ker „vzne-mirja trgovske koristi“. Ni toraj čudo, ako je meščansko časopisje izražalo zadovoljnost in javno hvalo trustovim činiteljem, kteri so s svojo milosrđnostjo, s kajo so delavcem dovolili uborne koncesije, preprečili štrajki in celo brez bojev (!) ugodili delavskim zahtevam.

O tej točki pa moramo delavci imeti povsem drugo mnenje in mišljeno. S tem seveda še ni rečeno, da bi morali delavci brezpogojno s štrajkom pričeti, pač naj nasi pa baš omenjene uborne koncesije, ktere je trust dovolil svojim trpinom, in s katerimi so se slednji takoj zadovolili, služijo v dokaz, da se le s popolno organizacijo dosežejo marsiktere želje. Vpoštovati moramo, da je stranka delavskih nasprotnikov od dne do dne mogučnejša, kar za delavstvo nikakor ni ugodno znamenje. Le potom neizprosnega boja se zamore doseči zmaga in oprostitev suženjstva, v katerga je današnje delavstvo istočasno vpreženo kakor nekdajni sužnji.

Skoraj vse stavbe so zidane v ameriškem slogu, kajtrimski, grški, maurški, gotski in bizantinski slogi nimajo v Ameriki pravega mesta.

Najlepši splošni pogled na razstavo se nudi obiskovalcu od Delaware Ave., ktera ulica je dolga 12 milijonov vodi do glavnega vhoda v razstavo, kteri se nahaja kraj jezera „Gala“ in velike marmornate paláce newyorské države. Čer jezero vodi takozvani „troameriški most“. Ob meji starega mestnega parka stoji paláca umetnosti, v kateri je galerija slik in kipov.

V istodnevnem smeri od omenjene palade so palade severo in jugoameriških držav, ktere tvorijo posebno mesto. Kraj inostranskih palad je razstava orožja, v ktere so razstavljena vsa naša moderna morilna orodja. V neposrednej bližini razstavne orožarne so palade prostozidarjev, Odd Fellowa, zavarovalnic druž, podpornih društv itd.; za temi poslopij je indijanska vas, v ktere je videti indijansko vojno in lovsko orožje vseh rodov in vseh časov. Zapadno od indijanske vasi se nahaja krasen cvetlični vrt, v kterege sredini stoji velečasten dom ameriškega ženstva z razstavo modernih sredstev vzgoje.

Tudi ameriško vrtnarstvo bodo v razstavi dostojno zastopano, kajti bodo prirodoslovec našel skoraj vse rastlinstvo od Alasko do Cape Horna. Na daleč od doma ženstva stoji na štirih po 100 čevljev visocih stebrih takozvani triumfalni most, kjer je okrašen s 30 čevljev visoko skupinjo bronastih kipov. Na mostnih žičah vise bakrene ploče, na katerih so grbi vseh ameriških držav. Na vsakej strani mostu stoji prekrasna fontana v okraju bronastih kipov, konj in mož z svilnatimi našimi zastavami v rokah. Voda iz fontan teče po raznih vodopadih v takozvanu „Mirror jezero“ in se zgublja v podzemsko jamo. Po jezerih bodo vozili izključno električni čolni.

Razpostavljanje raznih poslopij, perivojev, livad in ostalih zgradb je uvrščeno po barvah, ktere se vrste v mavričnem redu; vsled tega nazivajo prebivalci Buffalo že danes razstavni prostor „mavrično mesto“.

Vsled vremenskih neprilik, ne bodo vsa poslopija s 1. majnikom dovršena, kar pa stavbenikom govoriti nihče ne bode zamerili, ako vpoštovamo dejstvo, da dosedaj še niti jedna razstava ni bila ob določenem času dogovorjena.

Razstava obstoji iz neštevilnih velikih in malih dvoran, palac, paviljonov, širočih cest, prekopov, jezer, mostov, cvetličnih livad, kipov, gozdov, indijanskih vasi, orientalskih cest itd. Sploh, v razstavi bodo toliko zanimivosti, da celo oni obiskovalci, kteri se bodo več tednov v Buffalo mudili, ne bodo zamogli vsa čudeži ogledati. Radi tega bodo v „Glas Narodu“ objavili periodične popise vseh razstavnih znamenitosti, da bodo tudi onim našim čenjevim čitaljem, kteri so zadržani obiskati razstavo, dana prilika, po možnosti se seznaniti z razstavnimi predmeti.

Skupni stroški panameriške razstave dosežajo sveto \$10,000,000, h kateri je naša vlada s \$500,000 prispevala. Vlade republik in kolonij Canada, Mexico, Honduras, Nicaragua, Salvador, Guatemala, Bolívar, Argentina, Brazil, Chili, Peru, Venezuela, Costa Rica, nizozemska

Guiana in Hayti, kakor tudi zasebne tvrdke so prispevale z skupno sveto \$2,500,000. Država New York je podarila \$300,000, Illinois \$75,000, Michigan \$40,000, Ohio \$30,000, Missouri \$50,000, Washington \$25,000, Wisconsin \$25,000, Massachusetts \$15,000, Rhode Island \$35,000, New Jersey \$25,000, Minnesota \$20,000, Idaho \$15,000, Connecticut, Maine, Vermont in New Hampshire \$70,000, N. Dakota \$10,000, Oregon \$25,000, Maryland \$25,000, Montana, Mississippi, Texas, Louisiana in Georgia skupaj 80,000 dollarjev.

Skrat vse stavbe so zidane v ameriškem slogu, kajtrimski, grški, maurški, gotski in bizantinski slogi nimajo v Ameriki pravega mesta.

Najlepši splošni pogled na razstavo se nudi obiskovalcu od Delaware Ave., ktera ulica je dolga 12 milijonov vodi do glavnega vhoda v razstavo, kteri se nahaja kraj jezera „Gala“ in velike marmornate paláce newyorské države. Čer jezero vodi takozvani „troameriški most“. Ob meji starega mestnega parka stoji paláca umetnosti, v kateri je galerija slik in kipov.

V istodnevnem smeri od omenjene palade so palade severo in jugoameriških držav, ktere tvorijo posebno mesto. Kraj inostranskih palad je razstava orožja, v ktere so razstavljena vsa naša moderna morilna orodja. V neposrednej bližini razstavne orožarne so palade prostozidarjev, Odd Fellowa, zavarovalnic druž, podpornih društv itd.; za temi poslopij je indijanska vas, v ktere je videti indijansko vojno in lovsko orožje vseh rodov in vseh časov. Zapadno od indijanske vasi se nahaja krasen cvetlični vrt, v kterege sredini stoji velečasten dom ameriškega ženstva z razstavo modernih sredstev vzgoje.

Tudi ameriško vrtnarstvo bodo v razstavi dostojno zastopano, kajti bodo prirodoslovec našel skoraj vse rastlinstvo od Alasko do Cape Horna. Na daleč od doma ženstva stoji na štirih po 100 čevljev visocih stebrih takozvani triumfalni most, kjer je okrašen s 30 čevljev visoko skupinjo bronastih kipov. Na mostnih žičah vise bakrene ploče, na katerih so grbi vseh ameriških držav. Na vsakej strani mostu stoji prekrasna fontana v okraju bronastih kipov, konj in mož z svilnatimi našimi zastavami v rokah. Voda iz fontan teče po raznih vodopadih v takozvanu „Mirror jezero“ in se zgublja v podzemsko jamo. Po jezerih bodo vozili izključno električni čolni.

Razpostavljanje raznih poslopij, perivojev, livad in ostalih zgradb je uvrščeno po barvah, ktere se vrste v mavričnem redu; vsled tega nazivajo prebivalci Buffalo že danes razstavni prostor „mavrično mesto“.

Vsled vremenskih neprilik, ne bodo vsa poslopija s 1. majnikom dovršena, kar pa stavbenikom govoriti nihče ne bode zamerili, ako vpoštovamo dejstvo, da dosedaj še niti jedna razstava ni bila ob določenem času dogovorjena.

Razstava obstoji iz neštevilnih velikih in malih dvoran, palac, paviljonov, širočih cest, prekopov, jezer, mostov, cvetličnih livad, kipov, gozdov, indijanskih vasi, orientalskih cest itd. Sploh, v razstavi bodo toliko zanimivosti, da celo oni obiskovalci, kteri se bodo več tednov v Buffalo mudili, ne bodo zamogli vsa čudeži ogledati. Radi tega bodo v „Glas Narodu“ objavili periodične popise vseh razstavnih znamenitosti, da bodo tudi onim našim čenjevim čitaljem, kteri so zadržani obiskati razstavo, dana prilika, po možnosti se seznaniti z razstavnimi predmeti.

Skupni stroški panameriške razstave dosežajo sveto \$10,000,000, h kateri je naša vlada s \$500,000 prispevala. Vlade republik in kolonij Canada, Mexico, Honduras, Nicaragua, Salvador, Guatemala, Bolívar, Argentina, Brazil, Chili, Peru, Venezuela, Costa Rica, nizozemska

Homatije na Kitajskem.

Mirovna pooblaščenca nejedina.

Peking, 20. aprila. Kitajska mirovna pooblaščenca Li Hung Chang in cesarjevič Ching sta se pritožila pri inozemskih poslanikih radi nejasnega, in v mnogih točkah nerazumljivega zahtevanja glede kazni na kitajskih pokrajinskih uradnikov, kteri so za časa vstaje podpirali boxerje. V pismeni zahtevi navedena imena označenih uradnikov so skoraj brez izjeme napovedana ali celo popolnoma druga, nego Li Hung Chang v istini biti, tako da je kitajski vladi nemogoče izvršiti obsođbo. Ruski poslanik se vedno nasprotuje kaznovanju kitajskih uradnikov.

Li Hung Chang in cesarjevič Ching se csobno sovražita in v svojih poslih jedu drugemu nasprotnemu. Ching je Li Hung Chang pisal pismo, s katerim ga prosi naj storci vse kar je v njegovej moči, da reši diunastijo Mandžu, toda se da je Ching zmanj čakal odgovora.

V pokrajini Shensi se vedno la-kota gospodari. 150 funtov pšenice velja 10 dolarjev z zlatu.

Tristo milijonov.

Shanghai, 22. aprila. Glasom poročil iz Pekinga so se velevlasti glede kitajske odškodnine zjedinile in stavile kitajskoj vladi nalog za plačilo odškodnine v znesku 450 milijonov tavelov v zlatu, ali 300 milijonov dolarjev.

Li Hung Chang je pri kitajskem dvoru prišel v nemilost, kajti danes dobil je brzjavno povleje, naj prepreči nadaljnje ekspedicije Evropejcev, ker drugače bodo on odgovoren za posledice, ktere zamorejo iz tega postati. Cesarska vdova, kjer je izdala imenovani ukaz, kara Li Hung Chang, ker slednji ne vpošteva mnenja in nasvetov v svojih svetovalcev.

Dunaj, 22. aprila. Avstrija zahteva dva milijona dolarjev odškodnine za svojo kitajsko „ekspedicijo“.

London, 22. aprila. Londonskim „Times“ se poroča iz Petrograda, da princ Tuan v Mongoliji ni za-mogel uprizoriti vstaje, ker je ljudstvo Mongolije odvisno od ruskega vpliva. V Mandžuriji so nastali zopet nemiri. Kitajski vojaki so se na treh mestih izven Mukden utrili; 12,000 Kitajcev tabori pri Turkozanu in 15,000 v Igshen gorovju. Ruska generala Aleksijev in Cerpinskij sta odpolnila proti Kitajcem dva polka pešcev in pet sotij kozakov. Rusi so vjeli bivšega governanca Mandžurije.

Peking, 23. aprila. Li Hung Chang javlja, da se je general Liu Šeng z vsej svojimi četnimi umaknil v Shansi, da se tako ogreje bojem s Francijoi in Nemci. Domačini so pri prihodu nemških divjakov na vse strani bežali.

Vojna med Boerci in Anglijo.

Boerci preskrbljeni z vsem potrebnim.

Amsterdam, 20. aprila. Poslanec generala Botha prišel je k predsedniku Krügerju in mu naznal, da so Boerci z vsem za vojsko potrebnim dobro preskrbljeni, in da zmorejo še tri leta z vojsko proti Angležem vstrajati.

Cape Town, 20. aprila. V bližini Molteno, napadli so Boerci včeraj tovorni vlak, ki je vozil živilo in premoga za tamošnjo angleško posadko. Boerci so vlak oplenili, ga začiali in odšli.

Montreal, 20. aprila. Od kanadskega vojaškega oddelka, kteri je bil v južni Afriki, bilo je 65 mož usmrtenih in 80 ranjenih.

Vojnska stane vsaki dan milijon dolarjev. London, 22. aprila. V dolnji zbornici raznali je danes tajnik vojnega urada, da znašajo stroški za jugo-afrško vojsko vsaki teden \$7,500,000, kar je navzoče poslanec velja iznenadilo. Kitchener poroča, da so Angleži tukaj zadnjih štirih dnevov vjeli 80 Boerov in jim odvzeli 100 konj. Mirovna pogajanja med Botho in Kitchenerjem se vrše redno.

Iz naših novih kolonij

Aguinaldova nagrada.

Manila, 20. aprila. Prvo nagrado za izdajni manifest je Aguinaldo dobil. Včeraj

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarija 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI :

Predsednik: JOHN HARJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Pdpredsednik: JOSIP PEZDIREC, 1024 South 13th St., Omaha, Neb.;
I. tajnik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. „ ŠTEFAN BANOVEC, Box 1033, Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI:

IVAN PAKIŽ, Box 278, Ely, Minn.;
JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minn.;
GEORGE STEPAN, Box 1153, Soudan, Minn.

IMENA ZASTOPNIKOV.

Dosedaj so se naznani kot zastopniki društev pri glavnem zborovanju Jugoslov. katol. Jednot:

Za društvo sv. Cirila in Metoda štev. 16, Johnstown, Pa., Michael Strukelj.

Za društvo sv. Jožefa štev. 17, Aldridge, Mont., Bernard Shmalz.

Dopisi naj se blagovljijo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnič, Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Prepovedana prodaja cigaret.

Springfield, Ill., 23. aprila. Po stavodajalstvo je opravomočilo po stavu, kjer v državi Illinois zabranjuje prodajati cigarete, papir za cigarete in v to stroku spadajoče predmete.

Nove naselbine v Ontario.

Washington, 22. aprila. Ameriški konzul v Graham, Winnipeg, poroča, da je vlada Dominion of Canada v porečju Rainy River, Ontario, prepustila naseljnikom 60 tisoč oralov zemljišča. Vsaki oči in mati vdova, kjer imajo jedno ali več otrok pod 18. letom, dobi 160 oralov zemljišča in resplavo in kdor želi še 80 oralov, zamore slednje kupiti za 80 dolarjev. Naseljnik morajo tekmo treh let saj 15 oralov obdelati, na dotičnem prostoru zgraditi dostenjno hišo in na zemlji še tri leta neprstano stanovati. Vlada je napravila skozi ono pokrajino železnico, tako da bodo farmerji lahko svoj pridelek pridat.

Napredek v Alabami.

Chattanooga, Tenn., 19. aprila. „Cosa Manufacturing Company“ je v Piedmont, Ala., ustanovila prosto šolo za otroke svojih delavcev, kjer je povsem moderno urejena. Ustanovitev prosté šole za zamorce v Alabami je veličastna pomena, ako pomislimo, da je pred 50 leti bilo v tej državi pod smrtno kaznijo zabranjeno učiti zamorce pisati in brati, kajti kapitalisti so dobro vedeli, da zamorce vsepravati le tedaj, kjer tavaajo njihovi sužji v nevednosti.

Roparji napadli vlak.

Memphis, Tenn., 23. aprila. Včeraj ob polnodi so pri Bridge Junction, Ark., napadli trije roparji eksprezni vlak Choctaw, Oklahoma & Gulf železnice. Eksprezni uradnik v vratarju so roparji smrtno ranili, potem so z dinamitom odprli eksprezni voz, pobrali ves denar in ostale dragocenosti ter odšli z bogatim plenom na prero.

Napad se je vršil na divjem prostoru. Jeden lovor je z znanimenjem svetilke vstavljal vlak, na kar sta njegova tovarša skočila na vlak in z revolverji prisiličili strojvodjo in njegove pomagače, da so ostali mirni. Sprevoznike so roparji na isti način ukrotili. Potem so se odpeljali pol milje dalje in tu razstrelili vrata eksprezne voza. Z bogatim plenom so odšli lovorji proti 4 milje oddaljeni reki in brez sledu zginili.

Bankerot hranilnice; dvojni samor.

Tacoma, Wash., 21. aprila. Chas. Brown, predsednik in E. L. Canby, blagajnik „prve narodne banke“ v Vancouver, kjer sta pred par dnevi napovedala konkurenco, sta se danes ustrelili. Hranilnici primaujkuje \$81.000. Oba sta se ustrelili tri milje severno od Vancouvera v srce.

Canada in Rusija.

Montreal, 23. aprila. Canadian Pacific Railway Co. pričakuje od ubirske železnice mnogo koristi. Uprava kanadske železnice je odposlala svojega agenta v Sibirijo, da poroča o okolišnih krog transibirskih železnic. Kanadska vlada namerava ustanoviti parobrodno vezovo med Vancouverom in Vladivostokom, da na ta način združi obe železnice.

Drzna roparja.

Seattle, Wash., 22. aprila. V tem noči sta prišla dva roparja v New Castle v tamčnjo igralnico, kjer je igralo 80 igračev. V dvorani sta zapretila vsakogar, kdor ne dvigne „roki kvistko“, na mestu ustreliti. Vsi igrači so slušali, nihče se ni gonil z mesta. Dočim je jeden roparjev z dvema revolverji meril na postrashenih 80 igračev, pobral je drugi po vseh mizah denar. Na ta način sta drzna roparja vplenila 820.000 in odšla v temno noč, ne da bi ju kdo zadrževal.

Dijaško gibanje v Rusiji.

Petrograd, 21. aprila. Dijaško gibanje na ruskih vse-uciliščih se vedno napreduje. Značilno je, da tudi slušatelji bogoslovja s tovarši družnih oddelkov soglasno postopajo, kar je osobito v mestih Ryazan, Irkutsk in Kijev opazovati. V teh mestih so namreč bogoslovci uprizorili demonstracijo proti prokuratorju svete sinode, generalu Pobjedonoscu. V rjazanskem vse-ucilišču je sed predavač neki bogoslovec zakričal: „Živjo Tolstoju“, na kar so tudi njegovi tovarši pričeli s glasno slaviti Tolstoja. Drugi dan je ravnateljstvo vse-ucilišča poslalo več bogoslovev za 6 mesecev v razne samostane pokoro delati.

V Irkutsku so učitelji zasiličili bogoslove, ko so brali socijalistične spise. Veb kijevskih bogoslovev so izključili, ker so prevač „slobodno mislec“, na kar so vsi ostali dijaki izjavili, da so istega mišljenja, kar izključeni tovarši, v Rusiji je 40.000 dijakov bogoslovja.

Cesar Viljem v strahu.

Berolin, 23. aprila. Brazilška in pateronska anarchistična zarota proti Viljemu „Malemu“, je proizvedela, da usnjislavni potomec iz hiše Holenzelern niti spati ne more, ter živi v nepristanem strahu. Vesti o nameranem napadu oziroma v Ameriki skovanej zaroti, so v velikem medsebojnem proti slovu. Dočim se je pred pardnevi zatrjevalo, da so v Bremenu vjeti anarchistu Romagnoli, bila je danes nemška policija obvezčena, da je Romagnoli še na morju na parniku pripravljala bodo stale \$40.000. Ged-

Halle.“ Nemška policija je napravila vse vlade, naj isčejo sarskega morlca in razpostala njegovo sliko.

V Bentheimu so vjeti Italijana Antonio Porporello, kjer je baje prijatelj Brescija in Romagnolija. Viljem je v svojem strahu pričel preganjati slobodomisleče osobe. Berolinski policijski predsednik mora vsaki večer Viljemu o uspehu njegovega lova na anarchiste „predavati.“

Bremerhaven, 23. aprila. Danes je pripljal parnik „Halle“ iz Buenos Ayres. Policia je preiskala vse potnike, toda Romagnolia ni našla.

Europejske in druge vesti.

Dunaj, 20. aprila. Položaj na Balkanu se je tako pojstril, da je bolgarski ministrski predsednik Karavelov knez Ferdinanda, kjer je sedaj na Rivieri, brzjavno pozval v Sofijo.

Dunaj, 20. aprila. Avstrija se je približala meksikanske republike, kjer je leta 1867. (vsled usmrtenja Maksimilijana) pretrgala diplomatske zveze z Avstrijo.

Meksikanski poslanik na Dunaju ima bode letnih \$15.000 plače, dočim bode dobil tudi letnih \$4000. Poslanikom za Avstrijo bode imenovan najbrže Don José de Teresa y Miranda, svak predsednika Porfirio Diaz.

Daje meksikanska vlada sprejela avstrijske ponudbe, je največja zaslužna avstrijskega kneza Khevenhüllerja, kjer je dalj časa moledoval krog meksikanske vlade za diplomatsko zvezo.

Berlin, 22. aprila. V Nemčiji je pričakovati teko slabu letino, da je ljudje še ne pomisijo. Pšenica bode po uradnih podatkih obrobljene le 1–4kratni, a rž 3kratni sad, kajti tretjina zimske setve je zmrzla.

Paris, 22. aprila. Danes so tatovi napadli stanovanje nekega Briere. Ker so pričeli otroci kričati, so jih tatovi poklali. Briere, ki je bil tudi ranjen, je zgubil vse petro otrok, vrhu tega so mu ločovi odnesli tudi 2000 frankov.

Carigrad, 22. aprila. V samostanu Kopliča pri Dorminseru v Bolgariji so umorili duhovna Partenija, kjer je bil hajde ogleduh turške vlade.

London, 22. aprila. Car Nikolaj namerava sklicati kongres vladarjev, da nadaljuje haasko mirovno konferenco. Kongres se bode vršil v Kodanju na Danskem meseca septembra t. l.

Petrograd, 22. aprila. V rudokopih Bendzien se je priprila velika nesreča. Mnogo rudarjev je usmrtili; do sedaj so izkopali 21 mrtvev.

Petrograd, 22. aprila. Naučni minister general Vanovskij je ukazal, da se danes na vse-uciliščih prično redna predavanja.

Amsterdam, 22. aprila. Veselje novoporočene nizozemske kraljice Viljemine in njenega soprega je pri kraju, kjer danes se je oglašilo nesrečno upnikov, kjerim je vojvoda Meklenburški dolžan lepe svotice denarja. Vrlemu Meklenburšanu ni ostalo nič drugega, kot svojo ženico prosi, da mu pomore iz zadrege, toda ona neče ustreči željam nesrečnika in mu je svedovala, naj plača svoje dolgovne s svojo letno plačo, ker ona ne boda plačevala dolgov nemškega vojvode.

London, 23. aprila. Posebni brzjan iz Dunaja poroča, da je car Nikolaj II. podpisal ukaz, vsled katerga mora grof Lev Tolstoj ostaviti Rusijo. Prepis ukaza so Tolstoju vročili.

Dunaj, 23. aprila. V avstrijskem državnem zboru bilo je včeraj zopet opazovati bujne slike avstrijske ulice. Med antisemitin in „krščanski socialisti“ je prislo do prepira in besede „pes“, „lažnjivec“, „n-sramne“, „lopor“ itd. so odnevale po dvoran, kajti je to edino le v Avstriji mogoče.

Paris, 23. aprila. Louis Godard namerava potovati iz Francije v Ameriko v balonu; poskus in vse

ard misli, da bodo potrebovali štiri dni od Evrope v Ameriko, vendar pa vzame seboj za 40 dni j-dl in pijača.

Sofija, 23. aprila. Danes so se tu priprigli izgredi proti Ž dom, kjer so baje v ritualne namene umorili krščanskega otroka. 5000 moških napadlo je židovski okraj mesta, množica je vzlomila v stanovanje rabinov in vse pokončala, tudi stanovanja ostalih židovskih hiš so razdejali. Vojaštvo je moral po sredovati. Več osob je usmrtenih.

Drobnosti.

Iz Pittsburgha, Pa., smo dobili sledenje naznanilo: Naznanjam v imenu celega odbora cerkve sv. Marije na 57. cesti, da se bode pri nas vršila sv. bima na bin k o s t n e p r a z n i k e v farni cerkvi, ako bodo zadostno število otrok. Starše, kjer imajo za ta sv. zakrament godne otroke, prosimo, da se oglašajo do 1. maja t. l. v župnijskem uradu pri Rev. Fr. Grajcu.

Nadalje tudi naznanjam, da grétkanj z delom dobro, vse tovarne poslujejo in je lahko delo dobiti, toda zasluzek je majhen \$1.40 do \$1.75 na 9 do 9½ ure. Prihodnjic kaj več.

Pojasnjena tatvina. Tudi mi smo bili pripravljeni nedavno o veliki tatvini — kakih 8000 kron vrednosti — na škodo prod-jalke čevljev, Kernove, v Ljubljani. Sedaj pa se je „tatvina“ pojasnila na nepriskriven način. Kernova je le fingirala tatvino, da bi rešila sebe. Ona je namreč oti dve hranilni kujičici dobila le v pohrano od neke gospa Nosanove. Ker pa je ta poslednja jela energično zahtevala svoje knjižice, a je Kernova teko časa na ti knjižice vzel iz hranilnice 3000 kron, bil je poslednja seveda v hudi skripcih. V tem je je prišla misel, da je fingirala, kakor da je okradena. Razmetala je svoje stvari po sobi in potem, tatvino“ zaznala policija. Ljubljanska policia je prišla stvari do dna. Kernova so seveda deli pod ključ. Ista sicer tudi še vedno trdi, da sta jih bili knjižice ukradeni, cesar pa nikdo ne verjame.

Za okrajnega glavarja v Celju pride baje, ker dosedanje glavarje v Gorico, dosedanje glavarje v Ptiju, Oton baron Apfaltrer. Tako je izvedela „Domovina“.

Novi topovi. Iz Plzna poročajo, da so skončali 2. aprila z dobrim vspahom poskus o novih topovih za mornarico s 24 cm konstrukcijo, izdelani v znani tovarni Skoda. Pri poskusih je bila navzoča komisija izvedencev mornarice. Izpustili so 50 strelov. Na projektilih, ki tehtajo 215 kg, je stavljena začetna hitrost 710 m na sekundo.

500 tolarjev za poljub. Nekega včerja 1. 1896 sta sedela v Berlinski gospoda E. in F. pri pivu. Kar je prišla že odrasla, a še mladoletna hčerka gospoda E., da ga spremi domov. Tedaj je g. F. prosil gospodino, naj mu da polju. Gospoda se je branila, a g. F. je dejal, da ji dà, ko bodo polnoletna, za ta poljub 500 dollarjev. Gospoda je na to, sklicevajo se na pristne priče in potrditvi pogodbo z običajnim stiskom roke, dala g. F. poljub. Letos je postala gdè E. polnoljetna, a g. F. tistih 500 dollarjev ni hotel dati. Tato je gdè E. tožila. G. F. je bil pri deželnem sodišču v Berlincu obsojen, da mora 500 dollarjev plačati, ko se je g. F. še na višje sodišče pritožil, ga je to zavrnilo in mu naročilo, da mora 500 dollarjev plačati vsekakor. Tako dobi gdè E. svoj honorar za poljub od g. E.

Požar. 1. aprila je nastal v Stari Sušici pri posestniku Fr. Zapretu ogenj, ki je prišel tudi na hišo Jož. Kureta. Zapret ima škode za 1000 kron. Kuret pa za 1600 kron. Oba sta bila premalo zavarovana. Ogenj je nastal, ker se je Zapretov sinček igral z zlepilenkami in začgal na dvorišču kup slame.

Ponesrečil je blizu postaje Kressice neki mož, o ktemem se misli, da se imenuje Fran Paternoster in je mesar iz Ljubljanske okolice. Železniški čuvaj Ferencak je našel ponesrečenca na polju tik železnic. Paternoster je bil bržas padel iz mešanega vlaka ter se potem splačil na polje, kjer je obležal brez zavesti. Ponesrečenca so prepeljali v Ljubljansko bolnico.

Boj. Piše se s Trebeluega: Na velikonečne počitnice došel vojak Zupančič je zabil — 8. aprila zvečer kocaria Kresta v Čilapanu pod Trebeljem v bajonetom v prsa, na kar se je Kres zgrudil ter kmalu izdihnil. Povod temu uboku je bil prav malenkosten. Vojak Zupančič in nekteri njegovi prijatelji so dražili Kresetovega psa,

zaradi česar jih je jel Kres zmerjati. Nastal je kreg, in ker so bili fantje kolikor toliko žganja pijani, prislo je do uboja. Umorjenec je bil še mlad mož in ostavljal mlado vovo z dvema nedoraslima otrokom. Morilec jo je kmalu po umoru odkuril v Ljubljano. A go to do vlaka ni prišel več, nego se je odpeljal še le 9. aprila zjutraj proti Ljubljani. Oblast ga ima že gotovo v rokah.

Revež poštenjak. Dne 1. aprila našel je France Zupančič, po domači Debelačnik, iz Valtevsi pri Novem mestu, v bližini grajskega želena, nadziranja gospoda Fr. Witschelja, to je pri Sreberničah, listnico z vsebino 600 kron a. v. Dasi velik revež, priusel je takoj listnico županu občine

Listek.

Začarani voz.

(Povest iz južne Afrike.)

(Konec.)

O'Toole se je prestrašeno umaknil in prikel za svoj revolver.

„Kaj mislite kukavica, da me boste z ono igračo prestrašil?“ zaklical je Clinton in prikel za svoj revolver, kjer je bil mnogo večji nego O'Toolej.

„Mir! mir! gentleman!“ vskliknila je družba skoraj jednoglasno, dočim so srčnejsi vstali in skušali med obema mirovno posredovati.

O'Toole se očvidno ni upal z močnim nasprotnikom pričet bojevati in je takoj slusal naše sotopnike in odšel na voz k poštu.

Naravno, da se je tudi Anglež umiril in parkrat zaklel, na kar so potniki pričeli razmotrovati Van Troeftovo pripovest.

„In potnike na začaranem vozružen vozniku, še ni nihče videl?“ je vprašal nekdo Boerca.

„Ne, še nihče,“ odgovoril je slednji. „V obče se zatrjuje, da so v vozu duše onih nesrečnikov, ktere je začarani voz na svojih potih povozil, a oni smeh trolmačijo ljudje tako, da se duše veselj novih žrtev, ktere so zapadle jednakoj osodi.“

V tem smislu so potniki še nekoliko casa dalje govorili, potem je pričel jeden za drugim zdehati, končno so vsi utihnili, se zavili v odeje, polegli krog oguja in kusalo zaspali. Edino jednostavno dihanje spečih potnikov, praskanje ognja in daljno lajanje šakalov je motilo nočno tišino, dočim je poje majči ogenj čarobno razsvetljeval pustniško prenočišče.

Že ob polu štirih zjutraj probudil je voznik speč potnika, kateri so nezadovoljne in zdehajo pričeli vstajati, kar so konečno tudi proti svojej volji morali storiti, kajti voznik je dejal, da bode dalje vozil, če ravno še kateri potnikov ostane v prenočišču. Seveda ni nikomur dovoljno ostati na pustinji in so tokoj odšli na voz, kjer so skušali svoje spanje nadaljevati. Toda ker se je voz neprestano tresel in ker je bilo na pustinji slišati rujovenje nočnih živali, ktere baš proti jutru najraje rujové, bilo je spanje skoraj nemogoče.

Iz dremanja je potnike predramil Van Troeft, rekoč:

„Evo nas v „deželi strahov.“

„Neumnost,“ mrmljal je O'Toole pod očjo.

„O vašem mnenju vas gotovo ni nihče vprašal,“ odvrnil je Boerc.

„Zato je bolje, da molčite.“

Na istočem obzorju pojavila se je jugranja začaja, zvezde so hitro ugasevale in veter je postal močnejši ter hladnejši.

Naenkrat se začaja na pustinji ropotkles in pokanje biča. Potnik si se nekoliko žudno in prestrašeno spogledali ter se nehote spomnili Boečeve pripovedke.

„Baš tukaj je bilo, ko smo zagledali začarani voz.“

Vedina potnikov se je nehote ozrolo na O'Tooleja, kjer je postal bled strahu. Sicer skušal se smejati, toda to storiti mu je bilo nemogoče, Clinton in Van Troeft sta se spogledala.

„Poroz, gentleman,“ dejal je slednji, „jeden od nas mors pričen nagovoriti, ker drugače smo vse neizprosno izgubljeni. Kedo se prostovoljno javi?“

Nihče se ni oglasil.

„Ker na duhove in toraj na začarani voz neverujem, O'Toole, bodite vi tako dobri,“ dejal je Boerc.

„Ne, ne, tega ne storm,“ odvrnil je prestrašeni krošnjar.

„Toda šemu ne, vi neverjetni Tomč?“ norčeval se je Van Troeft.

„Pustite me v miru,“ odvrnil je Irc, „jaz tega ne storm, nagovorite ga sam!“

„Vi ste kukavica, sramujte se!“

„Recite mi kar hočete, nagovoril vendar ne budem začaranega voza.“

Ropot koles in pokanje z bičem bilo je vedno natančnejši slišati, dočim je bil voz še precej daleč. Kočjaž poštenega voza je pognal konje v stran in za trenotek vstavljal Boerc in Anglež sta se zopet spogledala. Na to je Van Troeft, ki je sedel za O'Toolejem, hitro ustal in slednjega prikel za roki od zadej, dočim

je Clinton istodobno skočil na noge in nastavil O'Tooleju revolver na prsi in dejal:

„Takož nagovorite voz, če ne vam na mestu izstrelim možgane iz glave!“

Krošnjar je iz nova obledel in skušal se izviti iz Boerčevih rok.

„Tega ne boste storili,“ je končno pričel govoriti, „kajti s tem si zagovotite vešala. Za božjo voljo gentleman, branite me — zavrnite umor!“

Toda nihče potnikov se ni ganol. Potniki so se le spogledali med tem ko je Clinton iznova pričel:

„Prihranite si vašo stokanje, in storite kar van ukašem, drugače boste v par minutah mrtvi!“

„Ali hočete mirendušno gledati, kako me bodo umorili,“ dejal je O'Toole vozniku.

Molči strahopetne,“ zaklical je Clinton. „V par trenotkih boste itak vse mrtvi, ako kedova voza ne nagovori. Zotoraj vprašam se entrat: hočete li nagovoriti?“

„Ne!“

„Čemu nečete?“

„Ker se bojim,“ odgovoril je O'Toole s tresočim glasom, „naj ked drugi mesto mene zakliče, jaz dam dotičniku pet funtov sterligov.“

„Deset!“ dejal je voznik, potem boste jaz nagovoril začaranji voz, kendar enkrat umrje mu drugič ni potreba. Denar pa dobi moja rodina, ktera ga itak potrebuje. Toraž deset funtov šterlingov.“

„Toraž deset, jaz jih plačam,“ vzduhnil je O'Toole, „dajte mu denar, tu je moja denarnica.“

Clinton je vzel denarnico iz Irčevega žepa in odšel deset funtov šterlingov vozniku, keteri se je kratek zahvalil in jih spravil v svoj žep.

Med tem se je začaranji voz v toliko približal, da je bilo na njem vse natanceno spoznati. Ko je prišel v neposredno bližino skočil je voznik raz voz in zakričal:

„Haloh! Haloh!“

„Haloh!“ glasil se je odgovor.

„Steli vi Jack?“ vprašal je voznik.

„Da, stari tovarš. Kako je in kaj je novega?“

„Vse dobro!“ Ravn sedaj sem neprimereno lahko žalužil deset funtov šterlingov. Good bye!

„Good bye!“

„To je bil voz, ki je prišel proti nam,“ dejal je voznik proti O'Tooleju. „Vedel sem, da se moramo takoj srečati.“

Tem besedam je sledil vsestranski smeh potnikov, samo krošnjar je molčal. Še le sedaj mu je bilo jasno, da so potniki s kočjažem postopali sporazumno in z njim napravili šalo, ktera je bila za njege precej draga.

Ker mu drugača ni prestopalo, pričel je kleti in groziti, da boste potnike in voznika naznani sodišču, ker so mu odvzeli 10 funtov šterlingov, komur so se potniki še bolj smeiali.

„Kaj pa zamorete storiti?“ dejal je Van Troeft, „vi ste mu dali denar prostovoljno — nihče ni tega od vas zahteval, ali sploh o tem kaj govoril. Mi smo samo žeeli, da vi nagovorite začaranji voz, kar bi bilo vam, ko take stvari neverujete, povsem lahko.“

Ircu ni prestopalo nič drugača, nego verovati in misliti na začaranji voz puščave Kalahari.

Josip Losar

v East Helena, Mont
priporoča svoje

grocerijsko blago

kakor tudi OBLEKO, OBUVALA za možke, ženske in otroke. Dalje VINO, FINE SMODJE in ZGANEJE in KUHINJSKO OPRAVO

Vse prodajam po najnižji ceni.

Slovencem in Hrvatom, posebno delavcem pri dogah v gozdovih Mississippi, Arkansasa, Tennessee itd. priporočam svoje

St. Nicholas Hotel
Corner Main in Washington Streets,
v Memphisu, Tenn.

Pri meni bode vedno dobiti čedno in ceno stanovanje in hranu, dalje sveže pivo, vino in whiskey kakor tudi fine s mode, vse po nizki ceni. K obilnemu obisku se priporočam Slovencem in Hrvatom s splošanjem.

BLAŽ. TURK.

Slovencem in Hrvatom priporočam svoj

SALOON,

564 Centre Ave., Chicago, Ill.,
v katerem vedno točim sveže pivo,
dobro vino in whiskey.

Prodajam tudi na debelo

avstrijske viržinke

po nizki ceni. S poštovanjem

Lenard Puh,

564 Centre Ave., Chicago, Ill.

702 Vermont St., San Francisco, Cal

Vina na prodaj.

Dobra črna vina po 40 do 55 ct.
galona s posodo vred.
Dobra bela vina po 55 do 65 ct.
galona s posodo vred.

Manj nego deset galon ni naročiti, ker jih nemore poslati. Z vsakim naročilom naj mi blagovljivo poslati novci ali Money Order. S splošanjem:

Nik. Radovich,

702 Vermont St., San Francisco, Cal

MATIJA POGORELC,

PRODAJALEC

ur, verižic, uhanov in druge zlatnine.

Bogata zalog raznih knjig.

Cenik knjig pošiljam poštine prosto.

Pišite po-nj!

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels \$6.00 Boss case 20 let garancije

15 Jewels Waltham \$9.00 16 size 7 Jewels \$15.00

Srebrne ure z enim .. 15 .. \$18.00

pokrovom .. \$12.00 Boss case 25 let garancije

z z pokrovoma \$16.00 16 size 7 Jewels \$25.00 ..

in višje. .. 17 .. \$30.00 V kuverti ducat kuvert in papirja - \$0.15

Opomba. Vse zlate ure so z dvojnim pokrovom. Kolesovje pri naštetih urah je Elgin ali Waltham, kakoršega kurz želi. Blago pošiljam po Express C. O. D.

VSE MOJE BLAGO JE GARANTIRANO!

V svoji zalogi imam tudi

Fin pismeni papir z navedenimi

okraski v narodnih barvah.

CENA:

25 centov

25 centov